

BARNEN OCH INTERNET

UR SVENSKARNA OCH INTERNET 2023

ETT KAPITEL UR SVENSKARNA OCH INTERNET 2023

Det här är ett kapitel ur Internetstiftelsens årliga undersökning *Svenskarna och internet 2023*.

Den fullständiga rapporten består av tio kapitel och innehåller massor av information om svenskarnas digitala tillvaro och internetvanor. I år täcker rapporten områden som integritet, övervakning, hållbarhet, sociala medier, näthat, e-böcker, poddar, webbläsare, samhällsnyheter och mycket mer.

Hela rapporten hittar du på webbplatsen:

<https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2023/>

Om Internetstiftelsen och Svenskarna och internet

Internetstiftelsen är en oberoende, affärsdriven och allmännyttig organisation. Vi verkar för ett internet som bidrar positivt till människan och samhället. Vi ansvarar för internets svenska toppdomän .se och sköter drift och administration av toppdomänen .nu. Intäkterna från affärsverksamheten finansierar en rad satsningar i syfte att möjliggöra att människor kan nyttja internet på bästa sätt, och stimulera kunskapsdelning och innovation med inriktning på internet.

Med undersökningen *Svenskarna och internet* vill vi bidra med fakta och insikter om hur användningen av internet i Sverige utvecklas. Vi vill ge förutsättningar till att digitaliseringen av det svenska samhället och näringslivet sker på välinformerad grund.

För samtliga studier har Internetstiftelsen anlitat undersökningsföretaget Novus för datainsamling som ägde rum under januari och februari 2023. Majoriteten av vår data är insamlad i Studie 1 (n=2 954) och Studie 2 (n=3 503) i Novus slumpmässigt rekryterade Sverigepanel, med en deltagarfrekvens på 63 procent respektive 62 procent. Resultatet är viktat mot SCB vad gäller kön, ålder, utbildning och geografi.

Läs mer om metod och urval här:

<https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2023/metodbeskrivning/>

*) På flera ställen i rapporten hänvisar vi till tabellbilagan för mer information.

Dessa är markerade i texten med *. Du hittar tabellbilagan här:

<https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2023/bilagor/>

KAPITEL 10: BARNEN OCH INTERNET

TIO ÅR – DEN “OPTIMALA ÅLDERN” FÖR BARN ATT FÅ MOBILTELEFON

Många föräldrar har god kännedom om var deras barn befinner sig genom att följa platsdata från barnens mobiltelefon. De har däremot ofta en mycket begränsad insyn när barn utsätts för näthat, kränkningar eller får så kallade nudes (nakenbilder) skickade till sig.

INNEHÅLL

- 4 Kort sammanfattning
- 6 Barns internetanvändning
- 8 När bör barn få egen mobil?
- 11 Ser föräldrar var deras barn befinner sig i mobilen?
- 13 Näthat och nudes
- 23 Dataspel

I det här kapitlet undersöker vi olika delar av det digitala livet för barn i åldern 8–19 år, både ur barnens och föräldrarnas perspektiv. Hur många barn spelar VR-spel och andra digitala spel – och hur många umgås digitalt med vänner i dataspel? När får barn en egen mobiltelefon att ringa och surfa på – och hur väl stämmer det överens med när föräldrar tycker att barn bör få sin första mobil? Vi fortsätter även att följa hur många barn i åldern 12–19 år som har utsatts för näthat eller negativa kommentarer. Nytt för i år är att även undersöka hur många barn i åldern 12–19 år som har fått nudes (alltså nakenbilder) skickade till sig, eller som själva skickat nudes till andra, samt hur många som blivit uthängda i så kallade expose-konton.

Obs! För detta kapitel vill vi rent metodologiskt tydliggöra att om den svarande föräldern har flera barn i åldersspannet 8–19 år så har föräldern endast fått svara för ett slumpmässigt valt barn. Barn under 16 år har i sin tur blivit intervjuade efter målsmans godkännande. För mer information, se *Metodbeskrivning*.

Praktiskt taget alla barn från åtta år använder internet

Internetanvändningen bland barn i åldern 8–19 år har sedan flera år tillbaka varit mycket hög och fortsätter vara det år 2023. Redan på lågstadiet använder nästintill alla barn internet (97%) och 9 av 10 lågstadiebarn gör det dagligen. Bland barn på mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet använder i princip alla internet på daglig basis.

Föräldrar ger mobiltelefon till barn före vad de tycker är den "optimala åldern"

Föräldrar tycker i genomsnitt att det är lagom att barnen vid tio års ålder får en egen mobiltelefon som de kan surfa och ringa på. Trots det uppger en majoritet av barnen att de fick sin första mobil innan de fyllde tio år och redan på lågstadiet uppger 7 av 10 barn att de har en egen mobil.

Vanligt att föräldrar följer sina barn med hjälp av platsdata i mobilen

Mobiltelefonen fyller inte enbart ett nöjesvärde för barnen utan ger också en möjlighet för föräldrar att ha koll var barnen befinner sig. Mer än hälften av alla föräldrar till barn i åldern 8–19 år kan se var deras barn befinner sig genom platsdata i barnets mobiltelefon. Vanligtvis ber föräldrar sina barn om lov att få ta del av barnets platsdata – men en sjättedel av alla föräldrar följer var barnet befinner sig utan att be om tillåtelse. Det är särskilt vanligt att föräldrar följer sina yngre barn i låg- eller mellanstadiet utan att fråga barnet om lov.

Andelen barn som drabbas av näthat är fortsatt hög

Andelen barn 12–19 år som utsatts för näthat eller negativa kommentarer på nätet fördubblades nästan mellan åren 2021 och 2022 (från 9% till 17%). Dessvärre är andelen fortsatt hög – i 2023 års undersökning uppger 15 procent att de utsatts för näthat eller att någon skrivit negativa kommentarer om dem.

Flickor är särskilt utsatta för nudes

Nästan 1 av 8 barn i åldern 12–19 år har fått nudes (nakenbilder) skickade till sig av någon som de inte känner. Särskilt vanligt är det bland flickor där nära var sjätte flicka har varit med om det under det senaste året. Nästan 1 av 10 flickor (8%) i åldern 12–19 år har även blivit tillfrågade om att skicka nudes på sig själva mot betalning, något som endast 2 procent av pojkarna har varit med om.

Det är generellt få som drabbats av att få sina nudes utlagda på så kallade "expose-konton" – här gäller däremot det omvända, det är en något större andel pojkar (2%) i åldern 12–19 år som under året varit med om detta jämfört med flickor i samma ålder (0%). Lika många pojkar som flickor uppger att de har varit med om att någon skrivit taskiga saker om dem i "expose-konton" under det senaste året.

Föräldrar känner inte till om barnen skickar nudes på sig själva

När ungdomar skickar nudes på sig själva gör de det oftast till någon de känner eller är tillsammans med. Totalt uppger 5 procent av barnen i åldern 12–19 år att de har skickat nudes under året till någon de känner eller är tillsammans med och bland gymnasieungdomar har nästan 1 av 10 (8%) gjort det. Jämförelsevis få har under året skickat nudes på sig själva som de sedan ångrat. Samtidigt kan det få konsekvenser i ett senare skede som kan vara svårt för barnet att förutse. Föräldrar är i stort sett helt ovetande om huruvida deras barn har skickat nudes på sig själva eller inte, vilket kan tyda på ett behov av mer dialog kring dessa frågor.

De allra flesta barn spelar dataspel

9 av 10 barn i åldern 8–19 år spelar olika typer av dataspel på uppkopplade enheter. Nästan lika många flickor som pojkar spelar, men pojkarna har i högre grad testat VR-spel och umgås i högre grad med sina vänner på olika spelplattformar.

BARNS INTERNETANVÄNDNING

Nästan alla barn använder internet

Fråga till förälder: Använder barnet internet?

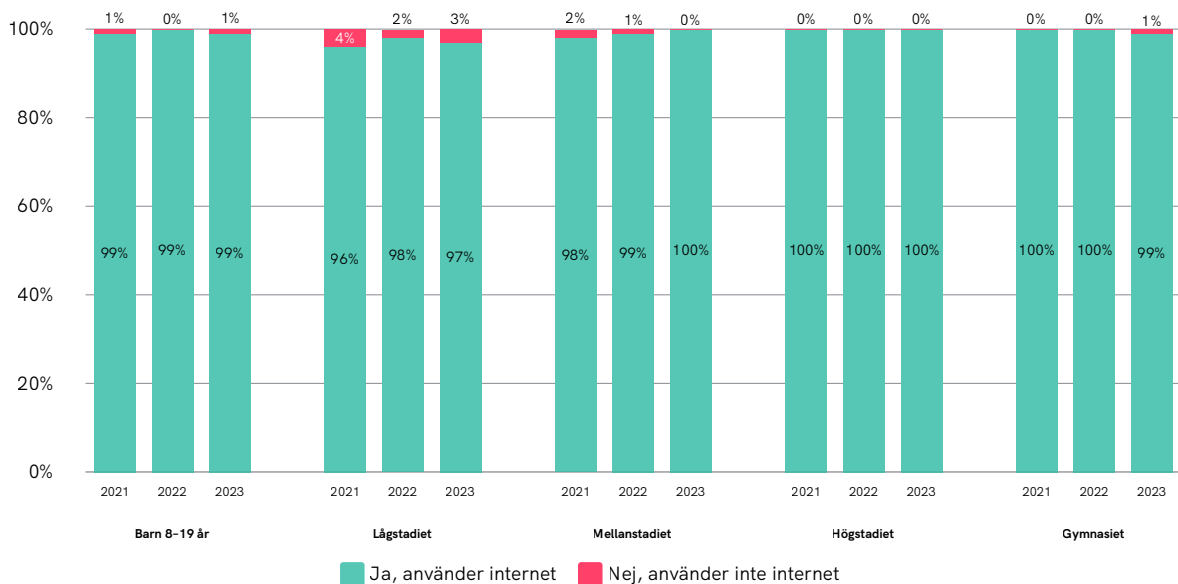

Diagram 10.1, Bas: Föräldrar till barn 8-19 år, År 2021-2023 (FOI)

Hur många barn använder internet år 2023?

- Nästan alla barn i åldern 8-19 år använder internet. Internetanvändningen bland barn har inte förändrats under åren 2021-2023.
- På lågstadiet är det bara några enstaka procent som inte använder internet. Användningen har legat stabilt under åren 2021-2023, förändringarna ligger inom felmarginalen.
- I princip samtliga barn i mellanstadiet, högstadiet och på gymnasiet använder internet. Inga nämnvärda förändringar har skett under åren 2021-2023. Förändringen bland gymnasieungdomar mellan åren 2022 och 2023 ligger inom felmarginalen.

9 av 10 lågstadiebarn använder internet dagligen

Fråga till barn: Hur ofta använder du internet?

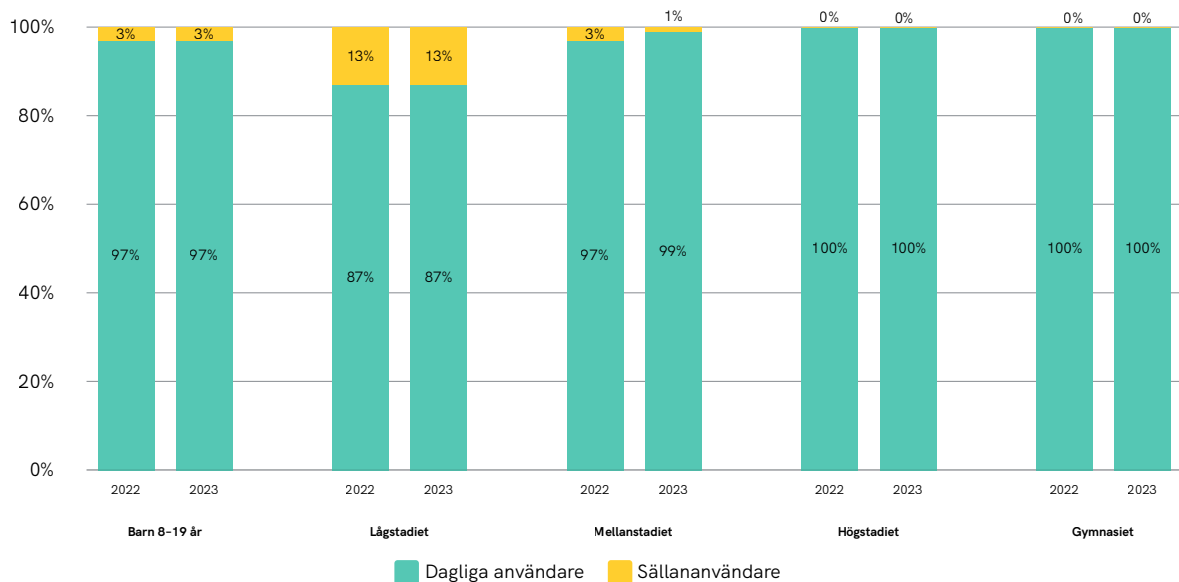

Diagram 10.2, Bas: Barn 8-19 år, År 2022-2023 (Studie 2)

Hur många barn är dagliga användare av internet?

- Nästan alla barn i åldern 8-19 år (97%) använder internet dagligen.
- Nära 9 av 10 lågstadiebarn (87%) använder internet dagligen. Bland barn på mellanstadiet är nästan samtliga dagliga användare. Det är ungefär lika stor andel som under 2022, förändringen ligger inom felmarginalen.
- Samtliga barn på högstadiet och gymnasiet använder internet dagligen. Inga förändringar har skett under åren 2022-2023.

NÄR BÖR BARN FÅ EGEN MOBIL?

7 av 10 lågstadiebarn har egen mobiltelefon

Fråga: Har barnet egen mobiltelefon som det går att både ringa och surfa på?

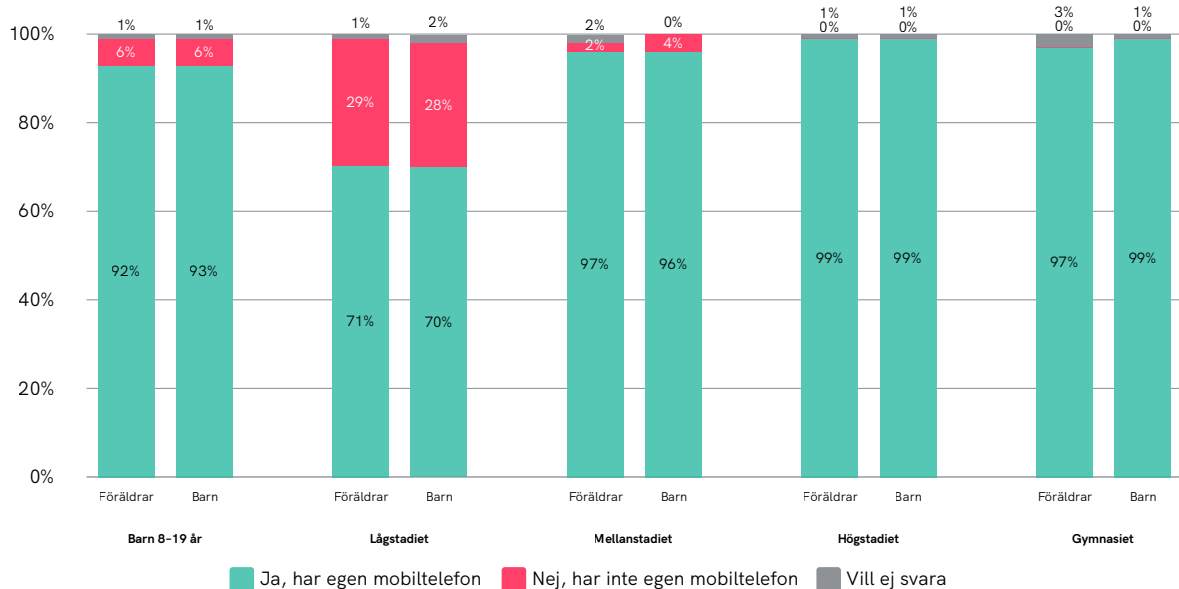

Diagram 10.3, Bas: Föräldrar till barn på 8-19 år / Barn 8-19 år,
År 2023 (FOI & BOI), För exakt frågeformulering, se frågeformulär eller tabell.

Hur många barn i åldern 8-19 år har en egen mobiltelefon?

- Mer än 90 procent av barnen i åldern 8-19 år har en egen mobiltelefon.
- Redan i lågstadieåldern har 7 av 10 barn en egen mobiltelefon.
- I mellanstadiet saknar endast några få procent en egen mobil.
- På högstadiet och gymnasiet har praktiskt taget alla ungdomar en egen mobil.

En majoritet av barnen har fått sin första mobiltelefon före tio års ålder

Fråga till förälder: Vid vilken ålder tycker du att ett barn ska få en egen mobiltelefon att både ringa och surfa på?

Fråga till barn: Hur gammal var du när du fick en egen mobiltelefon som du kan både ringa och surfa på?

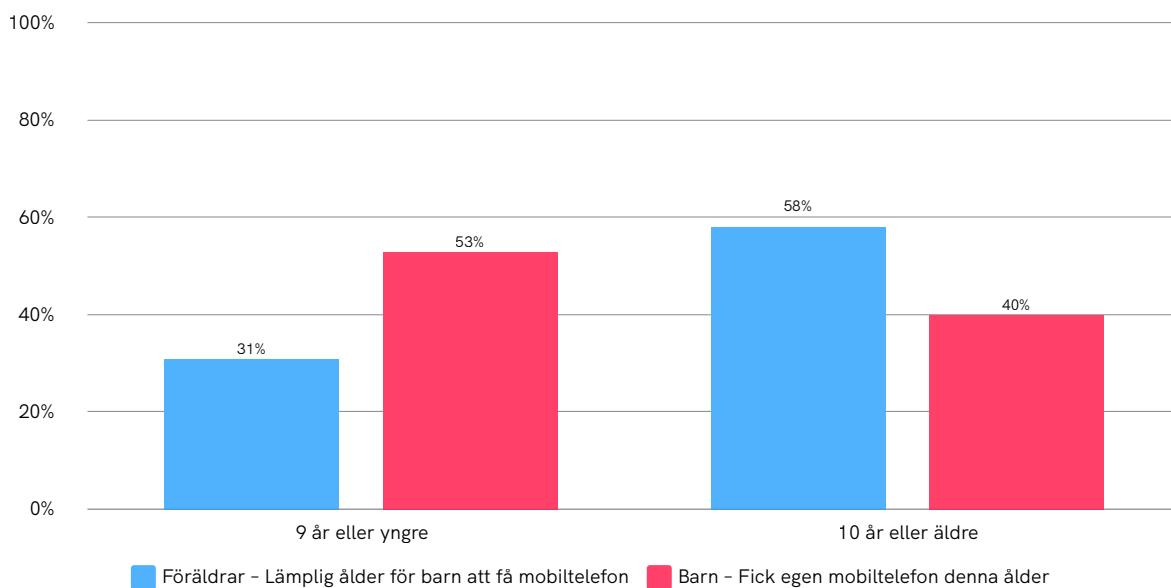
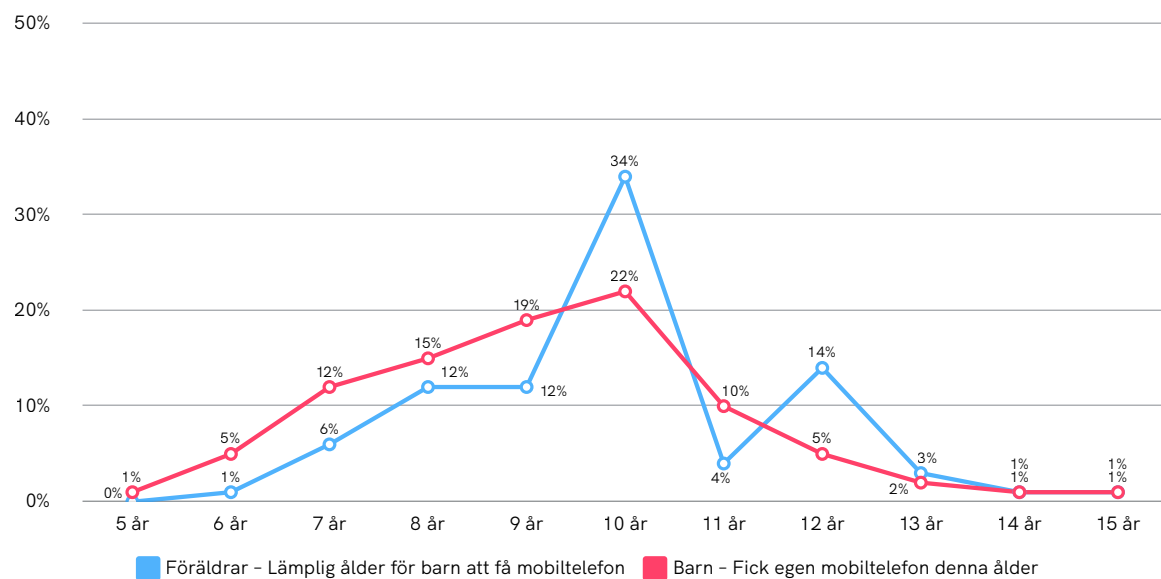

Diagram 10.4a-b, Bas: Föräldrar till barn 8–19 år / Barn 8–19 år, År 2023 (FOI & BOI)

När får barn sin första mobiltelefon och när anser föräldrar att barn bör få sin första mobiltelefon?

Drygt var femte barn får sin första mobiltelefon, som de kan både ringa och surfa på, i tioårsåldern, vilket också är den ålder då föräldrar i genomsnitt tycker att barn bör få sin första mobiltelefon. Trots det har mer än hälften (53%) av barnen fått sin första mobiltelefon innan de fyllt tio år.

Barn får därmed generellt sin första mobiltelefon före den ålder som föräldrar anser är optimal för att få en egen mobil:

- 3 av 10 föräldrar anser att barn bör få sin första mobiltelefon innan de fyllt tio år – medan drygt hälften (53%) av barn i åldern 8–19 år uppger att de fått sin första mobiltelefon när de var nio år eller yngre.
- Nästan 6 av 10 föräldrar anser att barn bör få sin första mobiltelefon när de är 10 år eller äldre – men endast 4 av 10 barn uppger att de fått sin första mobiltelefon efter att de fyllt tio år.

SER FÖRÄLDRAR VAR DERAS BARN BEFINNER SIG I MOBILEN?

Mer än hälften av föräldrar till barn i åldern 8–19 år ser var deras barn befinner sig i mobilen

Fråga till förälder: Kan du se var ditt barn är genom platsdata från barnets mobil, t ex via snapchatkarta, Hitta-appen eller liknande?

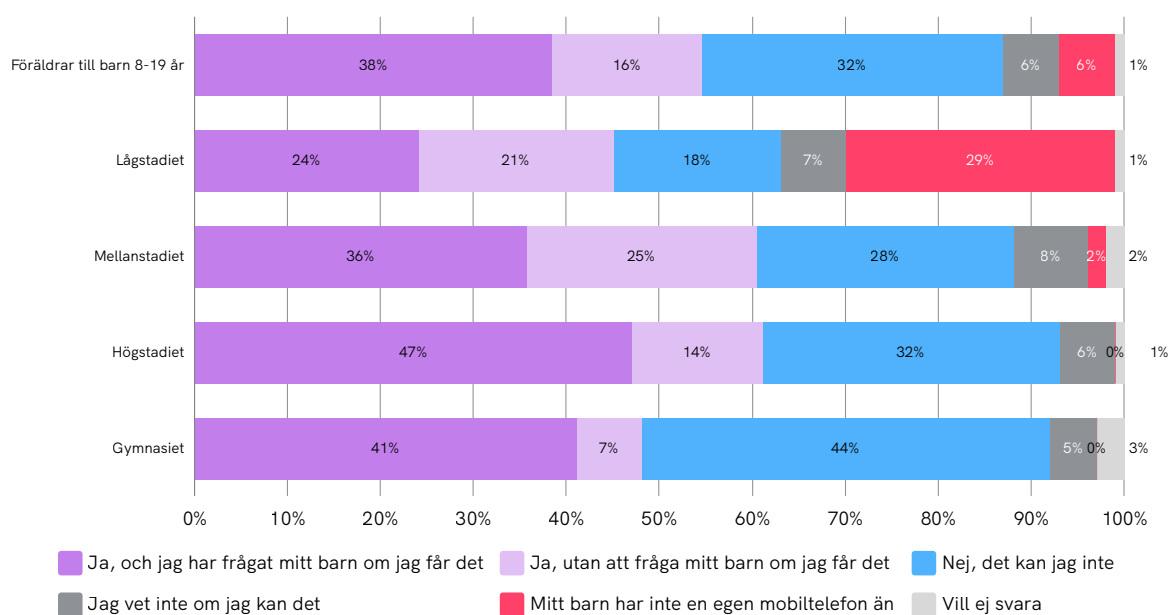
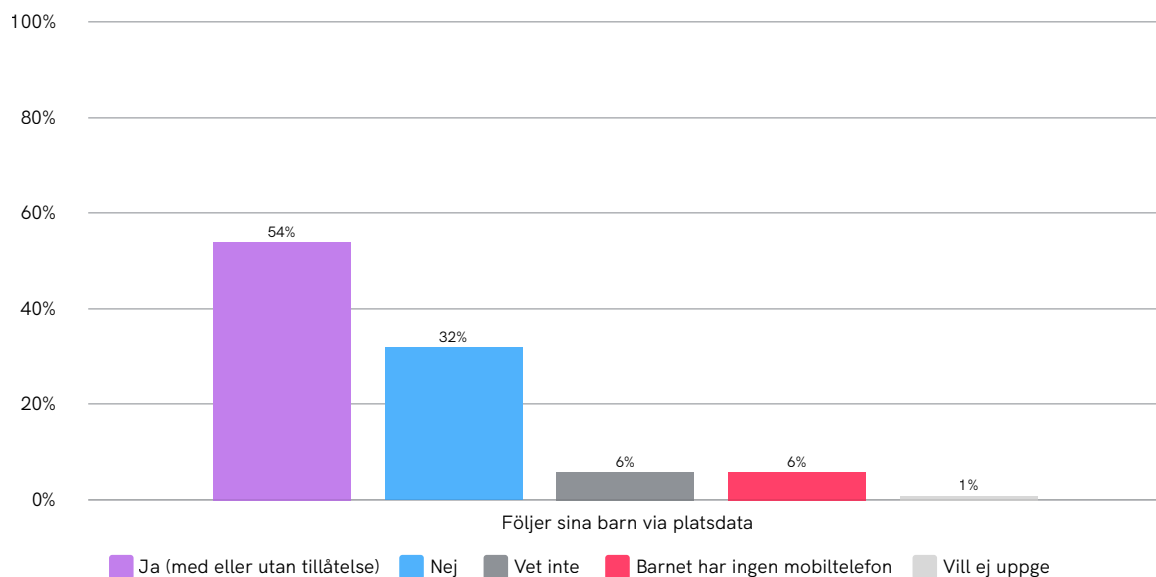

Diagram 10.5a-b, Bas: Föräldrar till barn 8–19, År 2023 (FOI)

Kan föräldrar se var deras barn befinner sig med hjälp av platsdata?

Drygt hälften (54%) av föräldrarna till barn i åldern 8–19 år använder platsdata i mobilen för att följa var deras barn befinner sig. De flesta föräldrar ber sina barn om lov, men nästan 1 av 6 föräldrar följer sina barn digitalt utan barnets tillåtelse.

Det är särskilt vanligt att föräldrar följer sina barn i mellan- och högstadieåldern, vilket drygt 6 av 10 gör. I de yngre åldrarna (låg- och mellanstadiet) är det betydligt vanligare att föräldrarna följer var barnen befinner sig utan deras tillåtelse. Bland gymnasieungdomar följer knappt hälften av föräldrarna deras barn och en överhängande del av barnen har gett föräldrarna sitt tillstånd till det (4 av 10 jämfört med mindre än 1 av 10 som inte gett sitt tillstånd).

Det är fler föräldrar som har bett sina flickor om lov (43%) att ta del av deras platsdata i mobilen jämfört med pojkar (34%). Det är däremot lika vanligt att föräldrar följer sina pojkars och flickors platsdata utan deras tillåtelse (16% bland både flickor och pojkar). *)

Hur många föräldrar följer sina barn genom mobiltelefonen?

- Totalt 54 procent av föräldrar till barn i åldern 8–19 år följer sina barn med hjälp av platsdata i mobiltelefonen. Knappt 4 av 10 (38%) föräldrar har bett om barnens tillstånd att följa dem medan 1 av 6 följer sina barn utan deras tillåtelse (16%).
- Bland föräldrar till lågstadiebarn följer en fjärdedel (24%) sina barn genom mobilen med deras godkännande. Nästan lika många (21%) följer sina lågstadiebarn utan barnens medgivande.
- Bland föräldrar till mellanstadiebarn följer drygt 1 av 3 (36%) sina barn med deras godkännande. Ytterligare en fjärdedel (25%) följer sina mellanstadiebarn utan deras medgivande.
- Nästan hälften (47%) av föräldrar till högstadiebarn följer sina barn med hjälp av platsdata med deras godkännande. Ytterligare en sjundedel (14%) följer högstadiebarnen utan deras medgivande.
- 4 av 10 (41%) föräldrar till ungdomar på gymnasiet följer sina barn med deras godkännande. Mindre än 1 av 10 (7%) följer sina gymnasieungdomar utan deras medgivande.

NÄTHAT OCH NUDES

Fler än 1 av 7 barn i åldern 12–19 år har utsatts för näthat

Fråga till barn: Har du under de senaste 12 månaderna utsatts för näthat eller att någon skrivit negativt om dig på internet?

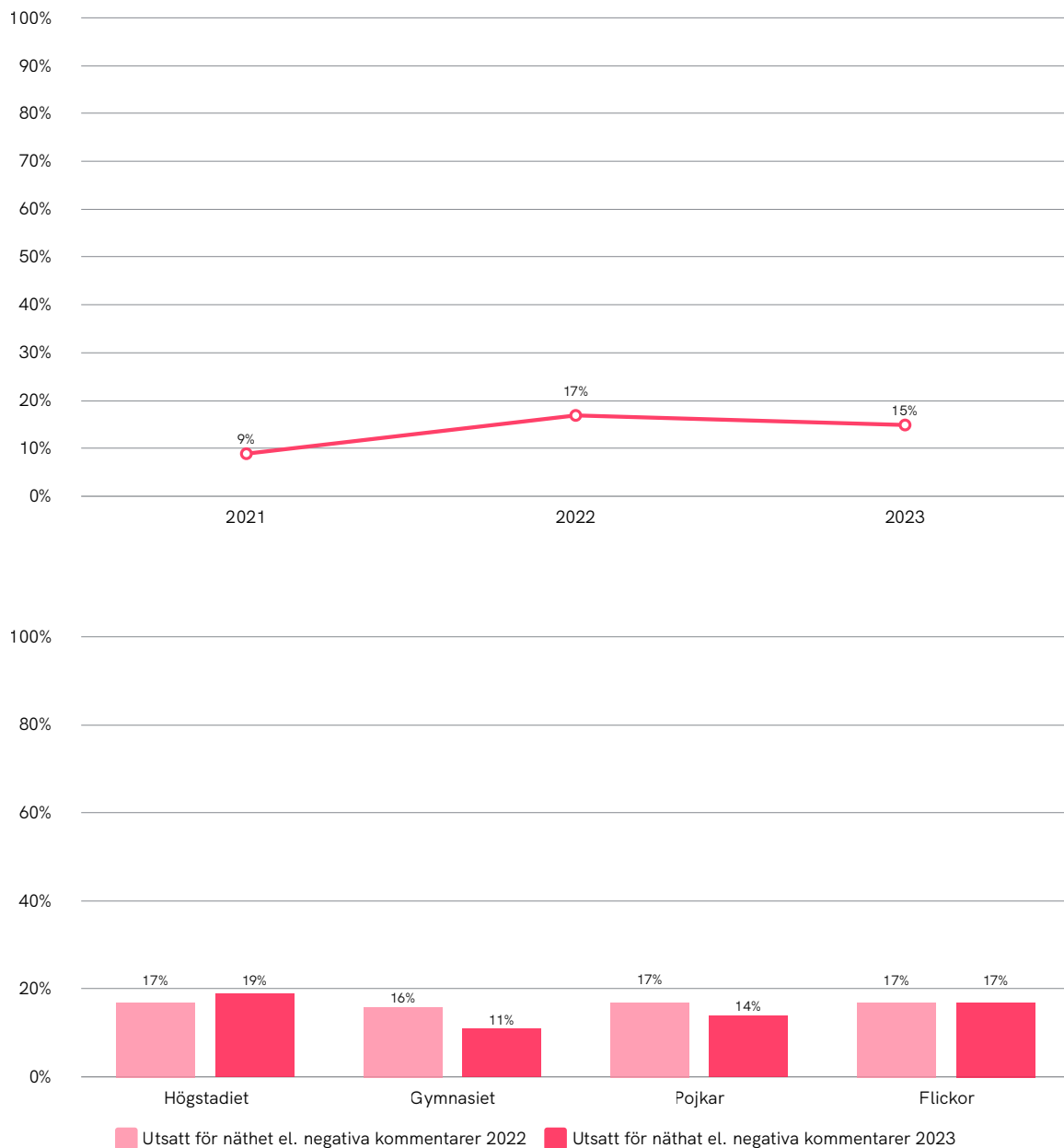

Diagram 10.6a-b, Bas: Barn 12–19 år, År 2022–2023 (BOI)

Hur många barn har utsatts för näthat år 2023?

Drygt 1 av 7 barn i åldern 12–19 år (15%) har utsatts för näthat eller att någon skrivit negativa kommentarer om dem på nätet under det senaste året. Andelen ligger kvar

på en fortsatt hög nivå jämfört med år 2021 då endast 9 procent uppgav att de blivit utsatta. Förändringen från 17 procent år 2022 till 15 procent år 2023 ligger däremot inom felmarginalen.

Vilka barn utsätts för näthat i högre grad än andra?

- Årets undersökning tyder på att barn på högstadiet (19%) har utsatts i högre utsträckning än gymnasieungdomar (11%). Undersökningen år 2022 visade inte någon skillnad mellan högstadie- och gymnasieungdomar. Förhoppningsvis tyder årets undersökning på en början av en positiv trend bland gymnasieungdomar där näthatet minskar, men det är ännu för tidigt att fastställa det.
- Andelen flickor och pojkar som utsatts för näthat eller negativa kommentarer på nätet under året skiljer sig inte signifikant, skillnaden ligger inom felmarginalen. Det ligger även i linje med vad 2022 års undersökning visade, där pojkar och flickor i lika hög grad utsatts för näthat eller negativa kommentarer på nätet.

Dubbelt så många barn på högstadiet är utsatta för näthat än vad föräldrarna känner till

Fråga till förälder: Vet du om ditt barn under de senaste 12 månaderna utsatts näthat eller att någon skrivit negativt om barnet på internet?

Fråga till barn: Har du under de senaste 12 månaderna utsatts för näthat eller att någon skrivit negativt om dig på internet?

Diagram 10.7a-b, Bas: Föräldrar till barn 12-19 år / Barn 12-19 år, År 2023 (FOI & BOI)

Känner föräldrar till om barnet utsatts för näthat eller negativa kommentarer på nätet?

1 av 10 (10%) föräldrar till barn i åldern 12–19 år känner till om deras barn har utsatts för näthat eller att någon skrivit negativa kommentarer om barnet på nätet. Samtidigt uppger 1 av 7 barn (15%) att de har blivit utsatta under det senaste året. Det tyder på att det finns ett mörkertal av utsatta barn som föräldrarna inte känner till. Det gäller framförallt föräldrar till barn på högstadiet.

Känner föräldrar till om deras flickor respektive pojkar har utsatts för näthat eller negativa kommentarer på nätet?

Föräldrar har något bättre kännedom om huruvida flickor har utsatts för näthat eller negativa kommentarer jämfört med pojkar – 17 procent av flickorna uppger att de har blivit utsatta under året jämfört med 14 procent föräldrar som känner till om de har drabbats. Bland pojkar uppger 14 procent att de har blivit utsatta under det senaste året men endast 7 procent av föräldrarna känner till om barnet drabbats.

Hur allvarliga upplever föräldrar och barn att kränkningarna har varit?

Föräldrar till barn som blivit utsatta för näthat eller negativa kommentarer på nätet upplever i betydligt högre grad att barnets mående har påverkats negativt jämfört med vad barnen själva uppger.

En möjlig förklaring till den stora skillnaden mellan barn och föräldrar kan vara att föräldrar i högre grad känner till mer allvarliga fall medan händelser som barnen uppfattar som mindre allvarliga aldrig kommer till föräldrarnas kännedom.

Notera att baserna (antal barn och föräldrar som svarat på frågorna) är låga. Det innebär att resultatet bör tolkas med försiktighet.

- Bland barnen uppger en fjärdedel att kränkningarna har påverkat deras mående negativt. Drygt hälften av barnen uppger att de inte alls eller i liten grad blivit påverkade negativt. *)
- Bland föräldrarna är bilden däremot en helt annan. Närmare 6 av 10 föräldrar till barn som blivit utsatta för näthat eller negativa kommentarer på nätet anser att kränkningarna har påverkat barnets mående negativt i hög grad (andel 4–5 på en skala mellan 1–5). *)

Var åttonde barn har fått nudes av personer de inte känner

Fråga till förälder: Vet du om ditt barn under de senaste 12 månaderna utsatts för något av följande på nätet...?

Fråga till barn: Har du under de senaste 12 månaderna utsatts för något av följande på nätet...?

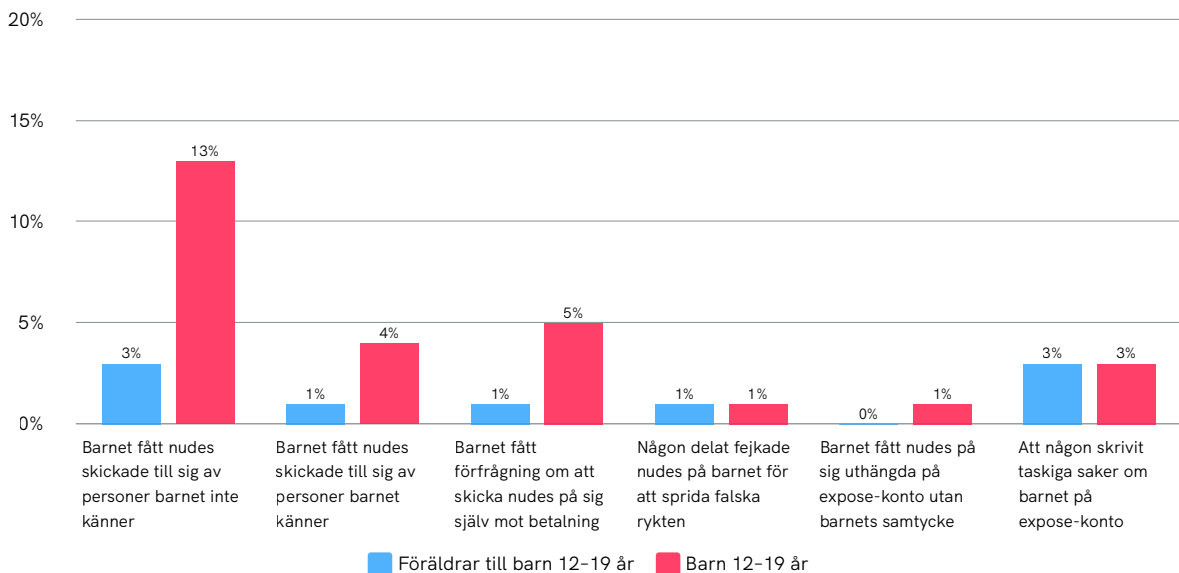

Diagram 10.8, Bas: Föräldrar till barn 12-19 år / Barn 12-19 år, År 2023 (FOI & BOI) Obs! Skala 20%

Hur många barn har utsatts för nudes eller blivit uthängda på expose-konton?

- Närmare 1 av 8 barn i åldern 12-19 år uppger att de har fått så kallade nudes (nakenbilder) skickade till sig av personer som de inte känner. Det är även omkring 1 av 20 (4%) som har fått nudes skickade till sig av personer som de känner.
- Föräldrar känner sällan till om deras barn fått nudes skickade till sig eller om de blivit tillfrågade att själva dela med sig av nudes.
- Jämfört med nudes är det färre barn som har varit med om att bli uthängda (1%) eller att någon skrivit taskiga saker om barnet (3%) på så kallade expose-konton under året. Föräldrar tycks däremot vara bättre informerade om någon skrivit något taskigt om deras barn på ett expose-konto.

Känner föräldrar till om deras barn har fått nudes skickade till sig?

- Närmare 1 av 8 barn (13%) i åldern 12-19 år uppger att de har fått nudes skickade till sig av personer de inte känner, vilket endast 3 procent av föräldrarna känner till.
- Nästan 1 av 20 (4%) barn i åldern 12-19 år uppger att de fått nudes skickade till sig av någon person som de känner, vilket bara ett fåtal föräldrar känner till (1%).

- 1 av 20 (5%) barn i åldern 12–19 år har blivit ombedda att skicka nudes på sig själva mot betalning, vilket mycket få föräldrar känner till (1%).

Känner föräldrar till om deras barn har blivit uthängda på expose-konton?

- 1 procent av barnen i åldern 12–19 år har under året råkat ut för att bli uthängda på så kallade expose-konton, vilket i princip inga föräldrar känner till (0%).
- 3 procent av barnen i åldern 12–19 år uppger att de varit med om att någon skrivit taskiga saker om dem på ett expose-konto. Lika stor andel föräldrar (3%) uppger att de känner till om deras barn blivit utsatta för det under året.

Högstadiesbarn har i högre grad än gymnasister fått nudes från okända

Fråga till barn: Har du under de senaste 12 månaderna utsatts för något av följande på nätet...?

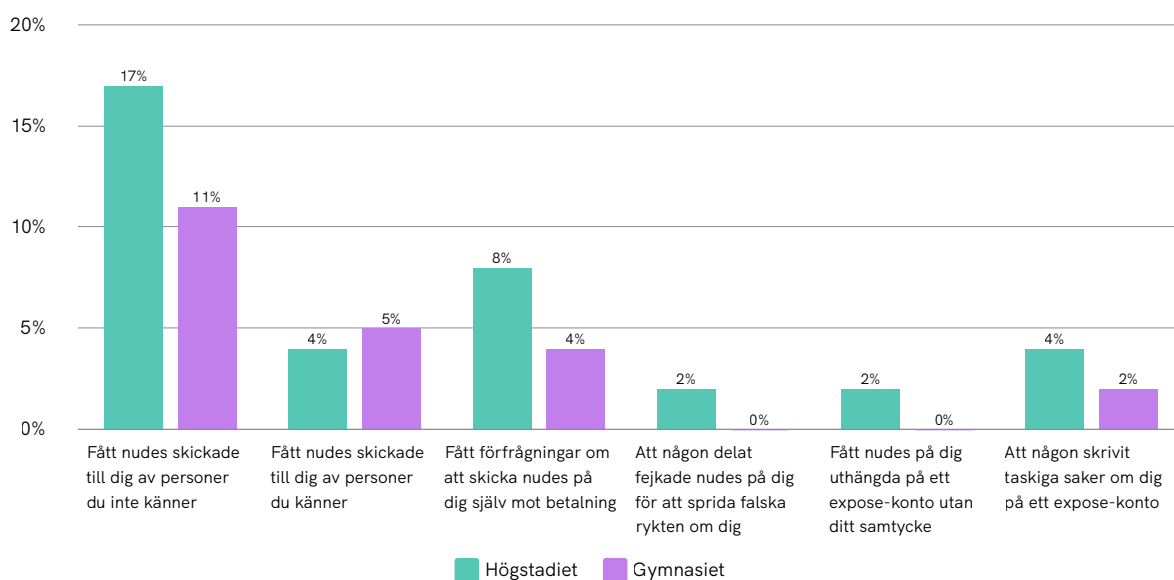

Diagram 10.9, Bas: Barn 12–19 år, År 2023 (BOI) Obs! Skala 20%

Vilka får nudes skickade till sig?

- En större andel barn på högstadiet (17%) har fått nudes skickade till sig av någon de inte känner jämfört med gymnasieungdomar (11%).
- Det är även något fler högstadiesbarn (8%) som blivit ombedda att skicka nudes mot betalning under det senaste året jämfört med ungdomar på gymnasiet (4%).
- Det är ungefär lika många högstadiesbarn och gymnasieungdomar som har fått nudes skickade till sig under året av personer som de känner (4% respektive 5%).

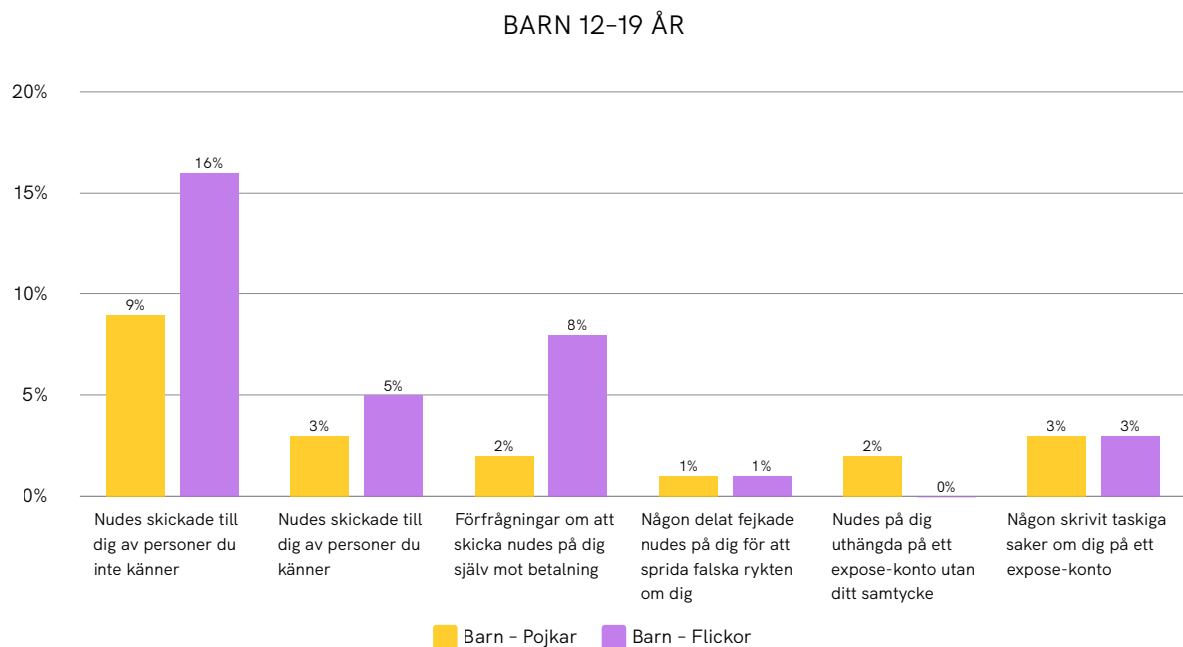
Vilka har blivit uthängda på expose-konton?

- Det är förhållandevis få ungdomar i åldern 12–19 år som uppger att de har blivit uthängda på så kallade expose-konton. Det är däremot en större andel högstadiesbarn (4%) som både blivit uthängda och utsatta för att någon skrivit taskiga saker om dem (2%) jämfört med gymnasieungdomar.

Var tionde flicka har blivit ombedd att skicka nudes på sig själv mot betalning

Fråga till förälder: Vet du om ditt barn under de senaste 12 månaderna utsatts för något av följande på nätet...?

Fråga till barn: Har du under de senaste 12 månaderna utsatts för något av följande på nätet...?

FÖRÄLDRAR TILL BARN 12-19 ÅR

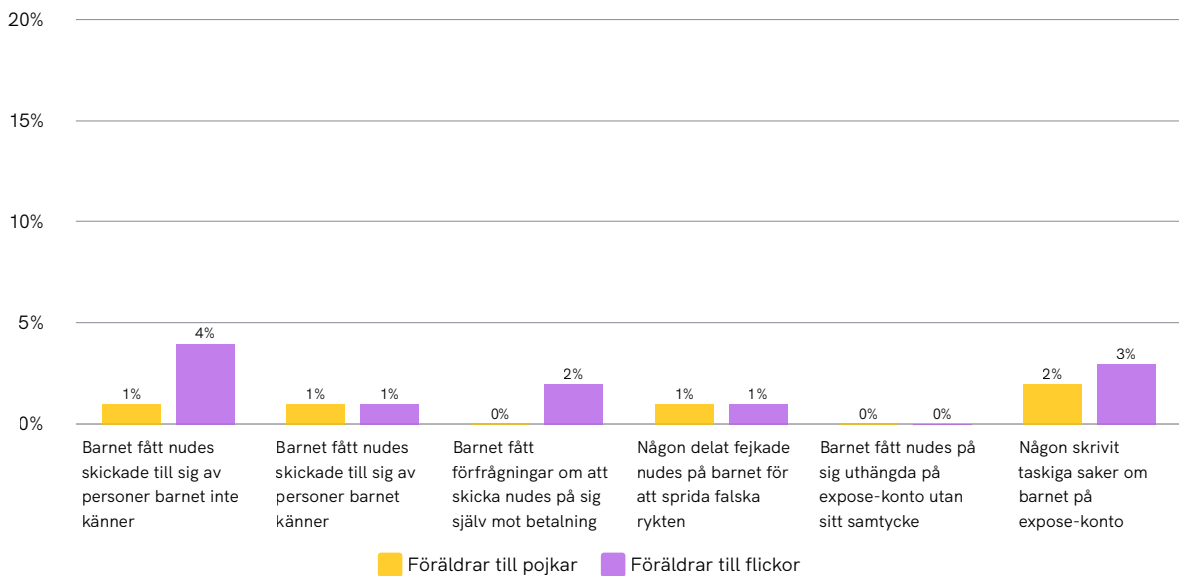

Diagram 10.10a-b, Bas: Föräldrar till barn 12-19 år / Barn 12-19 år, År 2023 (FOI & BOI) Obs! Skala 20%

Är flickor och pojkar olika utsatta för nudes och på expose-konton?

Flickor utsätts i högre grad än pojkar av att få nudes skickade till sig från personer de inte känner. Under det senaste året har nästan dubbelt så många flickor i åldern 12-19 år (16%) fått nudes skickade till sig från någon de inte känner jämfört med pojkar (9%) i samma ålder.

Det är även betydligt vanligare att flickor blir tillfrågade om att skicka nudes på sig själva mot betalning.

Något fler pojkar än flickor uppger att nudes på dem själva har blivit upplagda på expose-konton. Ungefär lika många flickor som pojkar har varit med om att någon skrivit taskiga saker om dem på expose-konton.

Hur många flickor respektive pojkar har blivit utsatta för nudes?

- En sjättedel av flickor i åldern 12-19 år har under det senaste året fått nudes skickade till sig från personer som de inte känner. Bland pojkar är motsvarande andel 1 av 10.
- Det är ungefär lika vanligt bland flickor (5%) och pojkar (3%) att få nudes från någon de känner.
- Det är 4 gånger vanligare att flickor i åldern 12-19 år blir tillfrågade om att skicka nudes på sig själva mot betalning (8%) jämfört med pojkar i motsvarande ålder (2%).

Hur många flickor respektive pojkar har blivit uthängda på expose-konton?

- 2 procent av pojkar i åldern 12–19 år uppger att nudes på dem själva har blivit upplagda på expose-konton under det senaste året. Bland flickor är motsvarande andel lägre (0%).
- Lika många flickor och pojkar (3%) har blivit utsatta för att någon skriver taskiga saker om dem på expose-konton.

Känner föräldrar till om barnen har utsatts för nudes eller på expose-konton?

Föräldrar har generellt låg kännedom om huruvida deras barn har fått nudes skickade till sig. Kännedomen är betydligt lägre jämfört med andelen barn som uppger att de har fått nudes skickade till sig. Föräldrar till flickor har något högre kännedom, men eftersom flickor är mer utsatta så är mörkertalet minst lika stort bland flickor som bland pojkar. Exempelvis uppger fyra gånger fler flickor i åldern 12–19 år (16%) att de har fått nudes skickade till sig från någon okänd jämfört med andelen föräldrar som känner till om deras döttrar utsatts för det (4%).

När det gäller expose-konton tycks föräldrarnas vetskap däremot vara bättre. Föräldrarnas kännedom om huruvida barnen utsatts för att någon skrivit taskiga saker om dem eller att nudes på barnet har lagts ut på expose-konton ligger i paritet med andelen barn som uppger att de utsatts under det senaste året. Kännedomen är lika hög bland föräldrar till flickor som till pojkar.

Nästan var tionde på gymnasiet har skickat nudes på sig själva

Fråga till förälder: Vet du om ditt barn under de senaste 12 månaderna själv har gjort något av följande på nätet?

Fråga till barn: Har du under de senaste 12 månaderna själv gjort något av följande på nätet?

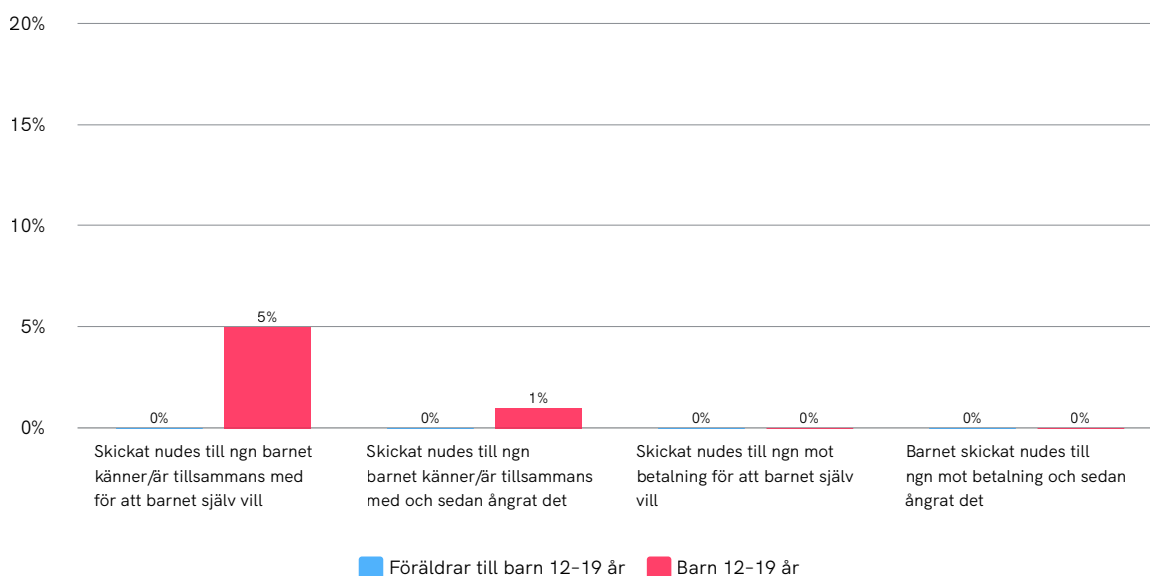

Diagram 10.11, Bas: Föräldrar till barn 12–19 år / Barn 12–19 år, År 2023 (FOI & BOI) Obs! Skala 20%

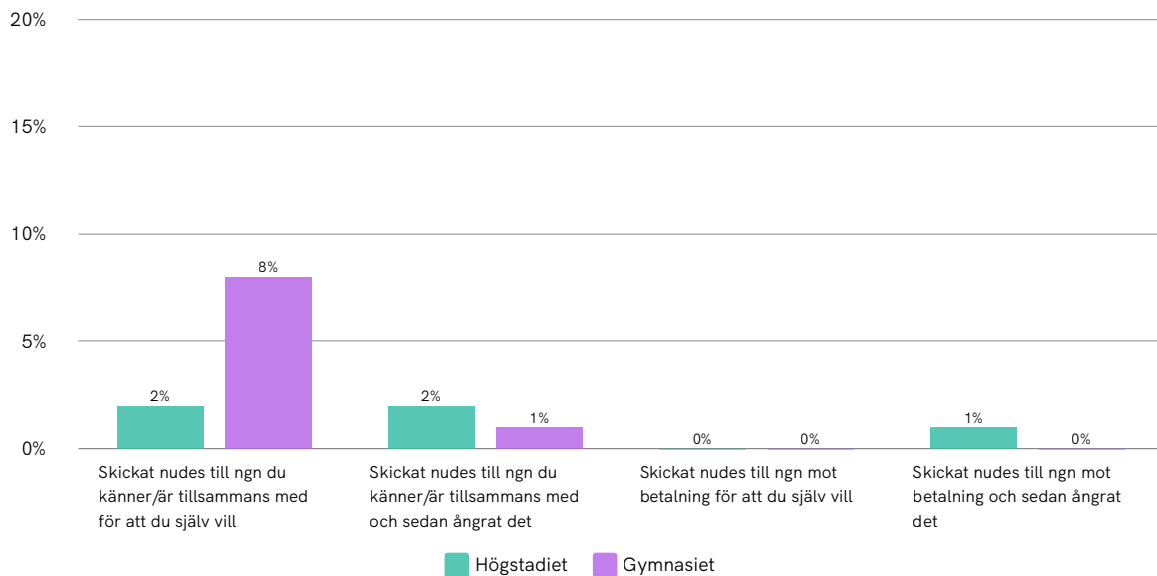

Diagram 10.12, Bas: Barn 12–19 år, År 2023 (BOI) Obs! Skala 20%

Hur många barn i åldern 12–19 år har skickat nudes på sig själva?

- 5 procent av barnen i åldern 12–19 år uppger att de har skickat nudes på sig själva till någon de känner eller är tillsammans med under det senaste året. Det är ungefär lika vanligt bland flickor (5%) som bland pojkar (4%). *)
- Det är betydligt fler ungdomar på gymnasiet (8%) jämfört med barn på högstadiet (2%) som har skickat nudes på sig själva till någon de känner eller är tillsammans med under det senaste året.
- 1 procent av barnen i åldern 12–19 år uppger att de har skickat nudes på sig själva till någon de känner eller är tillsammans med men senare ångrat sig. Det är ungefär lika stor andel bland ungdomar i högstadiet (2%) som på gymnasiet (1%).
- 1 procent av barnen på högstadiet uppger att de har skickat nudes på sig själva mot betalning och sedan ångrat det.

Känner föräldrar till om deras barn har skickat nudes på sig själva?

Föräldrar känner i princip inte alls till om deras barn har skickat nudes på sig själva till någon annan. Föräldrarnas insyn brister när det gäller nudes som barnet skickat, oavsett om barnet ångrat sig eller ej.

DATASPEL

9 av 10 barn 8–19 år har spelat dataspel år 2023

Fråga till barn: Har du under de senaste 12 månaderna ägnat dig åt att spela spel (ej om pengar) på mobil, surfplatta, dator eller spelkonsol?

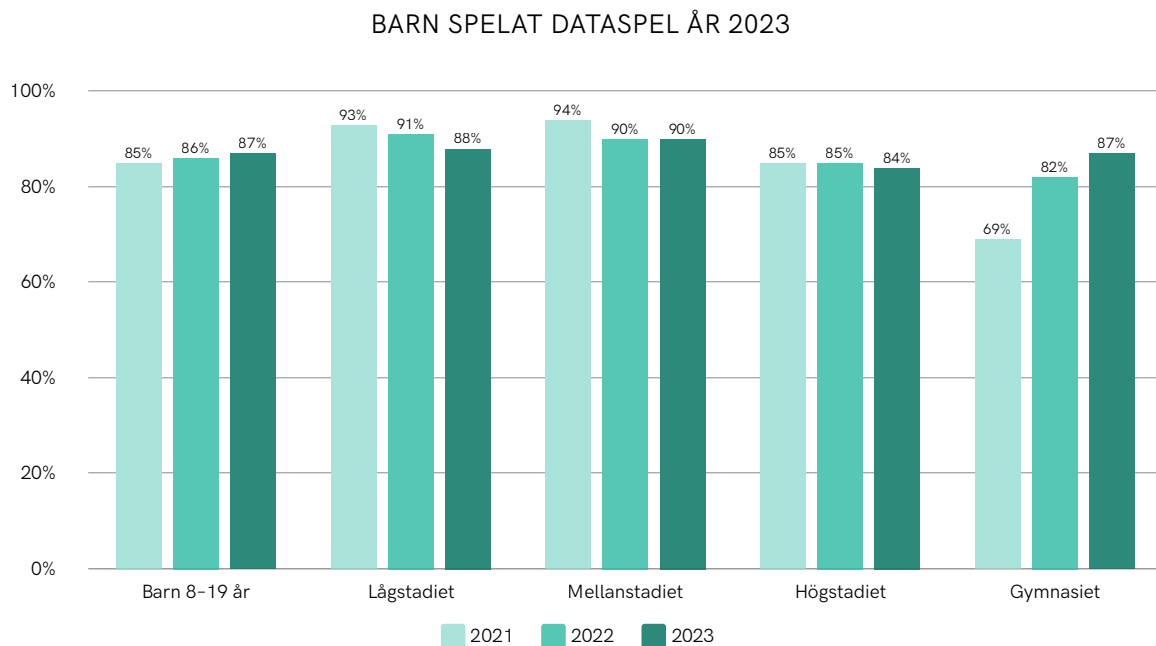

Diagram 10.13 Bas: Barn 8–19 år, År 2021–2023 (Studie 2)

Har dataspelandet förändrats bland barn 8–19 år under åren 2021–2023?

De flesta barn i åldern 8–19 år spelar dataspel på digitala enheter och denna andel har under flera år varit mycket hög. Under perioden 2021–2023 ligger andelen barn som spelar dataspel förhållandevis stabilt, förändringen ligger inom felmarginalen.

Notera att frågan formulerades något annorlunda under år 2021, då spelkonsol inte fanns med som exempel i frågeformuleringen. Jämförelser med år 2021 bör därför göras med viss försiktighet.

Vilka spelar dataspel?

- Nästan 9 av 10 barn (87%) i åldern 8–19 år har spelat dataspel på nätet under det senaste året. Det är ungefär lika stor andel pojkar (89%) som flickor (85%) som har spelat dataspel under det senaste året. *)
- Omkring 9 av 10 barn på låg- och mellanstadiet spelar dataspel. Andelen låg- och mellanstadiebarn som spelar är förhållandevis stabil under åren 2021–2023, den minskning som sker ligger inom felmarginalen men kan tyda på en något minskande andel.

- Bland ungdomar på högstadiet och gymnasiet har knappt 9 av 10 spelat dataspel under det senaste året. Andelen gymnasieungdomar som spelar är förhållandevis stabil mellan åren 2022 och 2023, förändringen ligger inom felmarginalen. Den stora ökningen som sker mellan år 2021 och 2022 kan bero på en mindre justering i frågeformuleringen, där även spelkonsol lades till som exempel. Jämförelser med år 2021 bör därför göras med viss försiktighet.

9 av 10 föräldrar känner till om deras barn spelar dataspel

Fråga till förälder: Har ditt barn under de senaste 12 månaderna ägnat sig åt att spelat spel (ej om pengar) på mobil, surfplatta, dator eller spelkonsol?

Fråga till barn: Har du under de senaste 12 månaderna ägnat dig åt att spelat spel (ej om pengar) på mobil, surfplatta, dator eller spelkonsol?

BARN SPELAT DATASPEL ÅR 2023

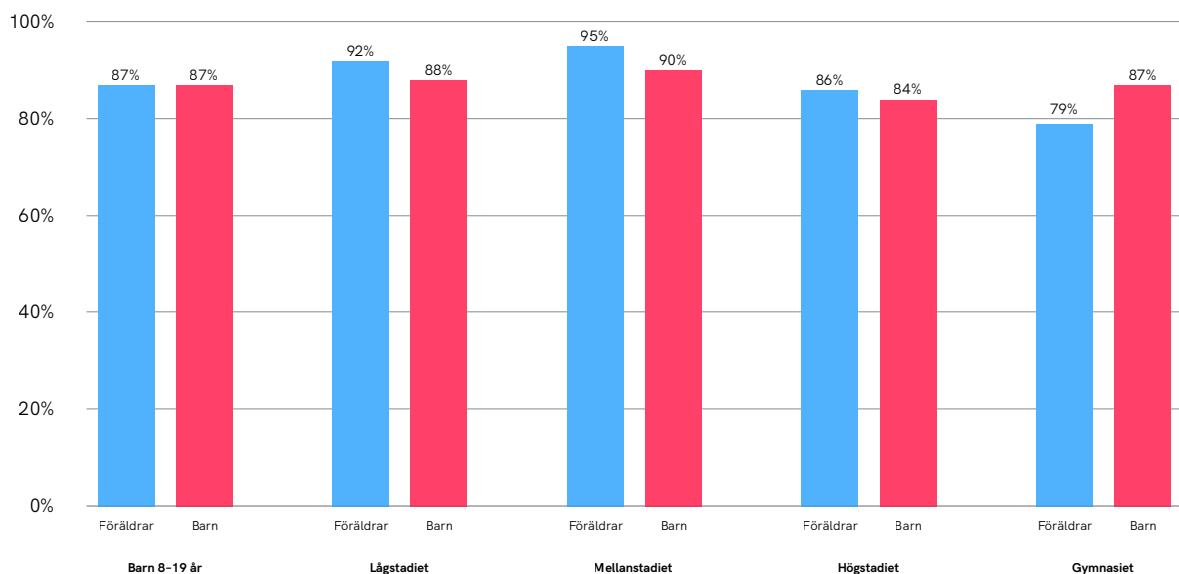

Diagram 10.14, Bas: Föräldrar till barn 8-19 år / Barn 8-19 år, År 2023 (Studie FOI & BOI)

Känner föräldrar till om deras barn spelar dataspel?

- Föräldrar känner i hög grad till om deras barn spelar dataspel på digitala enheter. Det gäller i stort sett barn i samtliga åldrar.
- Något färre föräldrar till gymnasieungdomar (8 av 10) känner till om deras barn spelar dataspel jämfört med vad ungdomarna själva uppger (närmare 9 av 10). Kännedomen är däremot hög även bland föräldrar till de äldsta barnen.

8 av 10 barn i mellanstadiet umgås med vänner i dataspel

Fråga till barn: Har du umgåtts/hängt med kompisar/vänner i digitala spel under de senaste 12 månaderna?

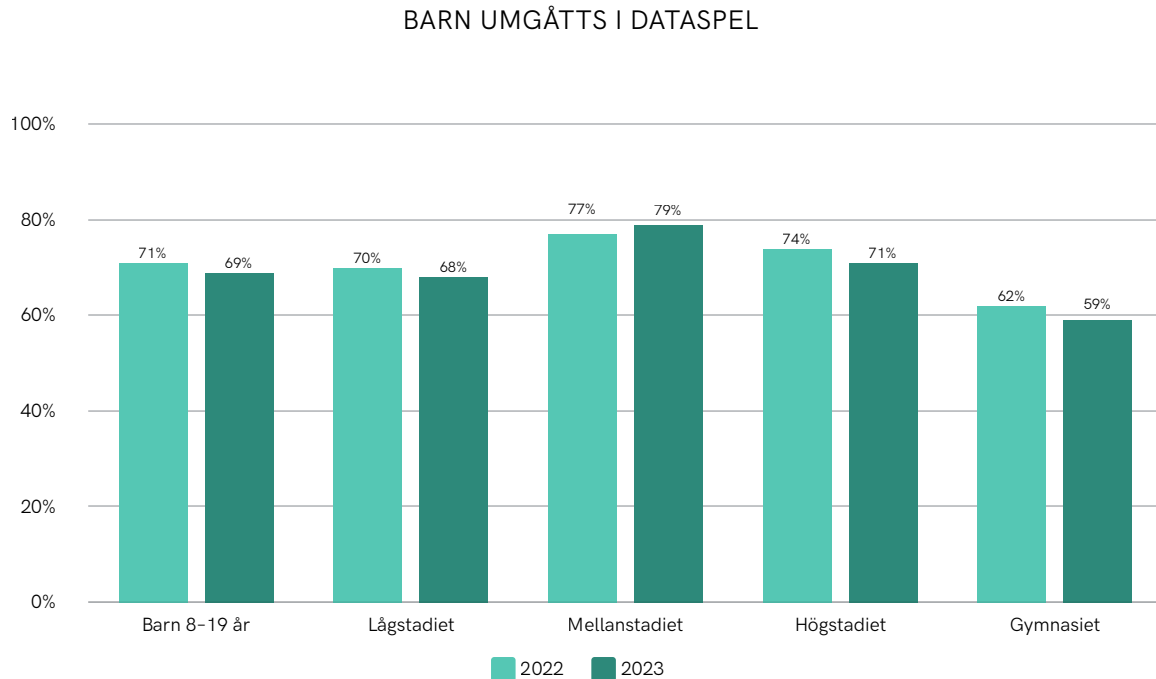

Diagram 10.15, Bas: Barn 8-19 år, År 2022-2023 (BOI)

Hur många umgås med vänner på spelplattformar?

- 7 av 10 barn i åldern 8-19 år har umgåtts med vänner på spelplattformar under det senaste året. Det sker inga nämnvärda skillnader mellan åren 2022-2023.
- Andelen är som störst bland barn i mellanstadiet, där närmare 8 av 10 har umgåtts med vänner på spelplattformar det senaste året.

Drygt 1 av 4 mellanstadiebarn har spelat VR-spel under det senaste året

Fråga till förälder: Har ditt barn spelat VR-spel (Virtual Reality) under de senaste 12 månaderna?

Fråga till barn: Har du spelat VR-spel (Virtual Reality) under de senaste 12 månaderna?

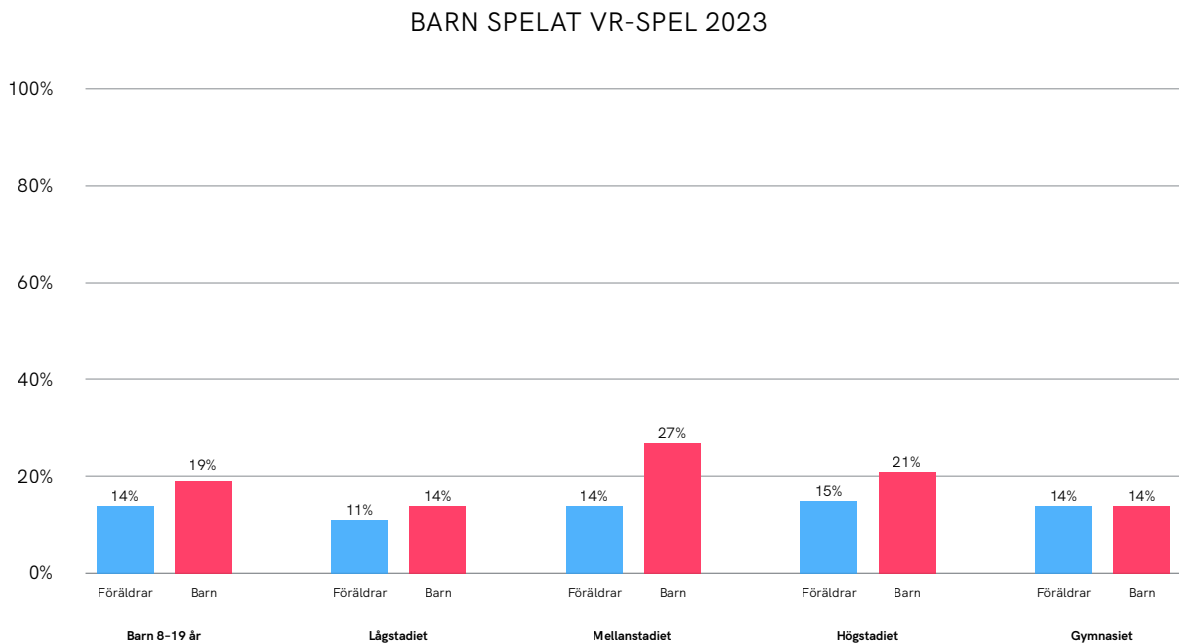

Diagram 10.16, Bas: Föräldrar till barn 8-19 år / Barn 8-19 år, År 2023 (BOI & FOI)

Hur många barn har spelat VR-spel under år 2023?

- 2 av 10 barn i åldern 8-19 år har spelat VR-spel under det senaste året.
- Vanligast är att barn i mellanstadiet (27%) följt av högstadiebarn (21%) har spelat VR-spel under året.

Känner föräldrar till om barnen spelar VR-spel?

- Det är något större andel barn (19%) som har spelat VR-spel under året jämfört med andel föräldrar som har kännedom om huruvida deras barn spelat VR-spel (14%).
- Föräldrar till barn i mellanstadiet känner i betydligt lägre utsträckning till om barnen har spelat VR-spel under senaste året (14%) jämfört med andelen mellanstadiebarn som uppger att de har spelat VR-spel (27%).
- Det finns även något färre föräldrar till högstadiebarn som känner till om barnen har spelat VR-spel (15%) jämfört med vad barnen själva uppger (21%).

8 av 10 pojkar i åldern 8–19 år har umgåtts med vänner på digitala spelplattformar det senaste året

Fråga till barn: Har du under de senaste 12 månaderna gjort något av följande?

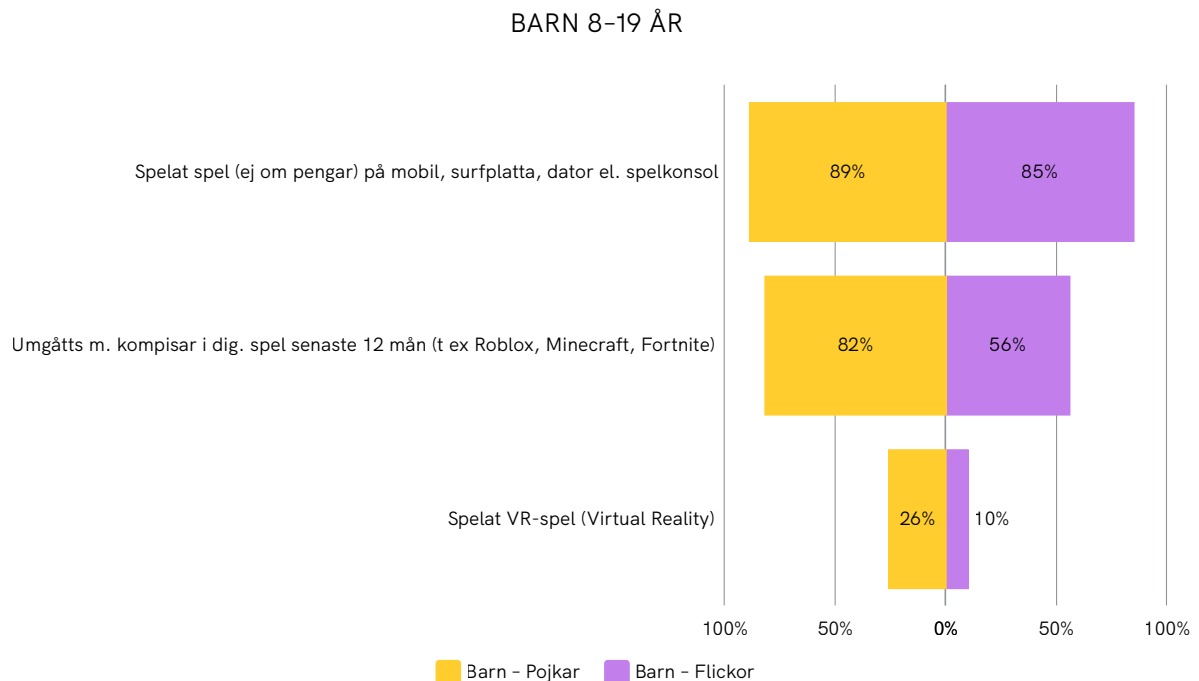

Diagram 10.17, Bas: Barn 8–19 år, År 2023 (BOI)

Spelar pojkar och flickor lika mycket dataspel?

Ungefär lika många pojkar och flickor i åldern 8–19 år har spelat dataspel på mobil, surfplatta, dator eller spelkonsol under det senaste året, andelen skiljer sig inte nämnvärt. Det är däremot betydligt vanligare bland pojkar att umgås med vänner på spelplattformar och det är även fler pojkar som har testat att spela VR-spel.

- Nästan 9 av 10 pojkar (89%) och flickor (85%) har spelat dataspel på mobil, surfplatta, dator eller spelkonsol under det senaste året. Skillnaden ligger inom felmarginalen.
- Det är betydligt vanligare att pojkar i åldern 8–19 år (82%) umgås med vänner på digitala spelplattformar jämfört med flickor i samma ålder (56%). Skillnaderna är särskilt stora bland flickor och pojkar som går på högstadiet eller gymnasiet där 85 procent av pojkarna har umgåtts med vänner på spelplattformar medan endast 44 procent av flickorna har gjort detsamma. I låg- och mellanstadiet är skillnaden inte alls lika stor (78 procent bland pojkar och 70 procent bland flickor). *)
- 1 av 4 pojkar i åldern 8–19 år har testat att spela VR-spel under det senaste året, vilket är betydligt fler jämfört med flickor i samma ålder där 1 av 10 svarar detsamma.

Svenskarna vill inte ha riktad nätreklam, men tycker att polisen ska få ta del av privata konversationer online vid brottsmisstanke. Vi oroar oss för filterbubblor och näthat, men hyllar digitala böcker och tror på digitaliseringens positiva klimatpåverkan. Det här är det digitala Sverige år 2023.

Detta är ett kapitel ur undersökningen *Svenskarna och internet 2023*. Läs hela rapporten på webbplatsen svenskarnaochinternet.se.

Svenskarna och internet är en studie som genomförs av Internetstiftelsen. Med undersökningen vill vi bidra med fakta och insikter om hur användningen av internet i Sverige utvecklas. Vi vill ge förutsättningar till att digitaliseringen av det svenska samhället och näringslivet sker på välinformerad grund.

Internetstiftelsen är en oberoende, affärsdriven och allmännyttig organisation. Vi verkar för ett internet som bidrar positivt till människan och samhället. Vi ansvarar för internets svenska toppdomän .se och sköter drift och administration av toppdomänen .nu. Intäkterna från affärsverksamheten finansierar en rad satsningar i syfte att möjliggöra att människor kan nyttja internet på bästa sätt, och stimulera kunskapsdelning och innovation med inriktning på internet.

Exempel på våra satsningar är:

- Den här rapporten: *Svenskarna och internet*
- Start- och mötesplatsen Goto 10
- Folkbildningssatsningen Internetkunskap
- Det digitala museet Internetmuseum
- Lärresursen Digitala lektioner
- Konferensen Internetdagarna
- Mätverktyget Bredbandskollen

